

ΠΡΟΣ

Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας
Γενική Δ/ση Ανάπτυξης & Προστασίας Δασών & Α.Π.
Δ/ση Διαχείρισης Δασών και Δασικού Περ/ντος
Τμήμα Γ'
Τηλ.: 2102124712, Fax:2105242596
Email: diaxeirisi.dason@gmail.com
Υπόψη κου Νικολετόπουλου

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ

Γραφείο Αναπληρωτή Υπουργού κου Τσιρώνη
Τηλ.: 2106475181, Fax: 2106432589
Email: yper@prv.ypeka.gr

Αθήνα, 26 Ιουλίου 2016
Αρ. Πρωτ. 16/115

Θέμα : Απόψεις της Ελληνικής Ορνιθολογικής Εταιρείας για τη Ρυθμιστική Απόφαση για την κυνηγετική περίοδο 2016-2017

Συνημμένο: Υπόμνημα της Ορνιθολογικής με τίτλο «Αξιολόγηση συμβατότητας της θήρας με την προστασία του Πυρήνα του Εθνικού Πάρκου Αμβρακικού»

Αξιότιμε κύριε Νικολετόπουλε,

Με την παρούσα καταθέτουμε τις προτάσεις μας για την Ρυθμιστική Απόφαση της θήρας για την περίοδο 2016-2017. Σας γνωστοποιούμε επίσης πως τεκμηριωμένες απόψεις, θέσεις και προτάσεις της Ελληνικής Ορνιθολογικής Εταιρείας σχετικά με προτεινόμενες αλλαγές του θεσμικού πλαισίου που διέπει τη θήρα στην Ελλάδα έχουν κατατεθεί στο Υπουργείο σας στο πλαίσιο του Εθνικού Διαλόγου για το Κυνήγι. Κατά απόλυτη προτεραιότητα για την έκδοση Ρυθμιστικής Απόφασης για την κυνηγετική περίοδο 2016-2017, και προς αναμονή ενός αναθεωρημένου, επικαιροποιημένου και σύγχρονου θεσμικού πλαισίου για τη θήρα από το Υπουργείο σας, ως αποτέλεσμα του Εθνικού Διαλόγου για το Κυνήγι θεωρούμε πως είναι απαραίτητο η υπηρεσία σας να μεριμνήσει άμεσα για τα παρακάτω.

1. Κατάργηση των κλιμακωτών ημερομηνιών και λήξη της κυνηγετικής περιόδου στις 31 Ιανουαρίου για όλα τα είδη

Με βάση τη σχετική νομολογία του ΔΕΕ (C-435/92, C-38/99) η λήξη της θήρας με κλιμακωτές ημερομηνίες απαγορεύεται εκτός εάν το κράτος μέλος έχει εκπονήσει μελέτες που αποδεικνύουν ότι δεν υπάρχει σύγχυση μεταξύ των (θηρευσίμων και μη) ειδών, ότι δεν υπάρχει ενόχληση από τους κυνηγούς στα υπόλοιπα μη θηρεύσιμα είδη που έχουν εισέλθει στη φάση αναπαραγωγής ή μετανάστευσης, και ότι η τυχόν κλιμάκωση ημερομηνιών λήξης της θήρας δεν εμποδίζει την πλήρη προστασία των ειδών πτηνών που ενδέχεται να επηρεάζει η εν λόγω κλιμάκωση. Σύμφωνα με τις κατευθύνσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τη θήρα¹ το φαινόμενο της σύγχυσης οφείλεται στην ομοιότητα μεταξύ θηρευσίμων ειδών για τα οποία επιτρέπεται η θήρα και ειδών για τα οποία η θηρευτική περίοδος έχει λήξει ή δεν έχει ακόμη ξεκινήσει, καθώς και από την ανεπάρκεια εκπαίδευσης των κυνηγών. Στις κατευθύνσεις της, η Επιτροπή ομαδοποιεί τα «παρόμοια» είδη, έτσι ώστε «να καθορισθούν ίδιες ημερομηνίες έναρξης και λήξης της θήρας για αυτές τις ομάδες, κατά τρόπο που να αποφεύγονται οι επικαλύψεις με περιόδους απαγόρευσης της θήρας», με σκοπό την αποφυγή σύγχυσης.

Παρόλα αυτά, οι ελληνικές αρχές συνεχίζουν να μη συμμορφώνονται με τη νομολογία του ΔΕΕ και τις σχετικές κατευθύνσεις της ΕΕ. Με τη Ρυθμιστική Απόφαση του 2015-2016², το ελληνικό κράτος, όπως και σε προηγούμενα έτη, διατήρησε έξι διαφορετικές ημερομηνίες λήξης του κυνηγιού για τα πτηνά. Η κλιμάκωση των ημερομηνιών θήρας κατά τη διάρκεια της προγαμιαίας μετανάστευσης, δηλαδή κατά τη λήξη της κυνηγετικής περιόδου, ενέχει μεγαλύτερο κίνδυνο για τα πτηνά από ό,τι κατά τη λήξη της περιόδου αναπαραγωγής. Πιο συγκεκριμένα, για την ομάδα των Τσιχλών η Ρυθμιστική Απόφαση όριζε δύο διαφορετικές ημερομηνίες λήξης (20/2 και 29/2), ενώ η περίοδος προγαμιαίας μετανάστευσης με βάση τα *Key Concepts of Article 7(4) of Directive 79/409/EC* της Ornithological Committee αρχίζει στις 20/2. Για τα χηνόμορφα του

¹ Ευρωπαϊκή Επιτροπή (2004): «Έγγραφο κατευθύνσεων για τη θήρα βάσει της Οδηγίας 79/409/ΕΟΚ του Συμβουλίου περί της διατηρήσεως των αγρίων πτηνών»: http://ec.europa.eu/environment/nature/conservation/wildbirds/hunting/docs/hunting_guide_el.pdf

² Ρυθμίσεις θήρας για την κυνηγετική περίοδο 2015 – 2016. Υ. Α. 127568/2533/7-8-2015 (ΦΕΚ Β' 20071)

γένους *Anas* και *Anser* ορίζει δύο διαφορετικές ημερομηνίες λήξης (10/2 και 31/1), ενώ η περίοδος προγαμιαίας μετανάστευσης με βάση τα *Key Concepts of Article 7(4) of Directive 79/409/EC* της Ornith Committee αρχίζει στις 31/1.

Λαμβάνοντας υπόψη τα ανωτέρω και με δεδομένο ότι η Ελλάδα δεν έχει εκπονήσει σχετικές μελέτες, ως όφειλε που να αποδεικνύουν ότι δεν υπάρχουν επιπτώσεις από τη θεσμοθέτηση κλιμακωτών ημερομηνιών, η Ornithολογική κρίνει απαραίτητο να ορίζεται η ίδια καταληκτική ημερομηνία για την άσκηση θήρας για όλα τα είδη.

Η μοναδική σχετική μελέτη που έχει εκπονηθεί είναι του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων³ το 2008 και αποδεικνύει ότι η μετανάστευση των υδροβίων ειδών πουλιών ξεκινά κατά τον μήνα Ιανουάριο. Έτσι, η μόνη αποδεκτή καταληκτική ημερομηνία προκειμένου να μη δημιουργείται όχληση στα πουλιά, αλλά και σύγχυση για τις ημερομηνίες θήρευσης, η οποία θα είναι σύμφωνη με το άρθρο 7(4) της Οδηγίας για τα Πουλιά και τη σχετική νομολογία, είναι το αργότερο η 31 Ιανουαρίου για όλα τα είδη. **Η μελέτη του ΥΠΑΑΤ προτείνει τη λήξη θήρας για όλα τα υδρόβια στις 31 Ιανουαρίου.**

2. Απαγόρευση της θήρας στη Ζώνη Α του Εθνικού Πάρκου Υγροτόπων Αμβρακικού

Εκφράζουμε την κάθετη αντίθεσή μας στην αναστολή της απαγόρευσης θήρας στη Ζώνη Α του Εθνικού Πάρκου Υγροτόπων Αμβρακικού, όπως αυτή ίσχυε έως και την κυνηγετική περίοδο 2015-2016, σύμφωνα με την Υπουργική Απόφαση «*Ρυθμίσεις θήρας στο Εθνικό Υγροτοπικό Πάρκο Αμβρακικού*» ΦΕΚ Β'/30959/17-09-2014. Συγκεκριμένα αιτούμαστε την απαγόρευση της θήρας για την επικείμενη κυνηγετική περίοδο, στην Ζώνη Α του Εθνικού Πάρκου Υγροτόπων Αμβρακικού έως ότου είναι εφικτή μία μόνιμη διευθέτηση με την έκδοση του προβλεπόμενου Προεδρικού Διατάγματος.

Η μόνιμη διευθέτηση του θέματος για την ουσιαστική προστασία του συμπλέγματος υγροτόπων Αμβρακικού αποτελεί θέμα εθνικής σημασίας αλλά και διεθνή υποχρέωση της Ελλάδας καθώς:

³ Σ. Καζαντζίδης, Μ. Νοϊδου, 2008, Προσδιορισμός της φαινολογίας μετανάστευσης των θηρεύσιμων υδρόβιων πουλιών, Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων-ΕΘΙΑΓΕ- Ινστιτούτο Δασικών Ερευνών, Θεσσαλονίκη

1. Η λανθασμένη διαχείριση της θήρας σε ένα τόσο πλούσιο και ευαίσθητο οικοσύστημα προκαλεί υψηλά επίπεδα όχλησης για τα προστατευόμενα είδη και ενέχει σοβαρούς κινδύνους θανάτωσης σπάνιων ειδών πουλιών λόγω λάθους αναγνώρισης. Για το λόγο αυτό επισυνάπτουμε επιστημονική τεκμηρίωση των επιπτώσεων αυτών στον πυρήνα του Εθνικού Πάρκου Υγροτόπων Αμβρακικού.
2. Η άσκηση θήρας σε πυρήνα Εθνικού Πάρκου, στον οποίο ήδη επικρατεί οργανωμένη, ανεξέλεγκτη λαθροθηρία και το σχετικό με αυτή παραεμπόριο, υποβαθμίζει σημαντικά το καθεστώς διατήρησης του διεθνούς υγροτόπου, κατά παράβαση της Σύμβασης Ραμσάρ και της ευρωπαϊκής Οδηγίας για τα Πουλιά. Επιπλέον, δημιουργεί αρνητικό προηγούμενο για τη θεσμική κατοχύρωση των Προστατευόμενων Περιοχών της Ελλάδας.
3. Η νομολογία του Συμβουλίου της Επικρατείας έχει κρίνει τη θήρα στους υγροτόπους Ραμσάρ ως «μη συμβατή δραστηριότητα» για την προστασία και διαχείριση του προστατευτέου αντικειμένου σύμφωνα με την διεθνή σύμβαση Ραμσάρ (ΣτΕ Ε' 1342/1992).

Λαμβάνοντας ως δεδομένο ότι όλοι ανησυχούμε για τη διεθνή και εθνική βαρύτητα μίας λανθασμένης απόφασης για την προστασία του Εθνικού Πάρκου Αμβρακικού, σας καλούμε να λάβετε επείγοντως πρωτοβουλία για την οριστική επίλυση του ζητήματος.

3. Ανανέωση της απαγόρευσης της θήρας της Ασπρομέτωπης χήνας (*Anser albifrons*) με στόχο την προστασία της Νανόχηνας (*Anser erythropus*)

Κρίνουμε απαραίτητη και αιτούμαστε από την Υπηρεσία σας την ανανέωση της απαγόρευσης της θήρας της Ασπρομέτωπης χήνας (*Anser albifrons*) με στόχο την προστασία της Νανόχηνας (*Anser erythropus*), όπως προβλέπεται στην ΚΥΑ Η.Π. 8353/276/Ε103/17-2-2012 (ΦΕΚ 415/Β/23-2-2012). Ειδικότερα βάσει του άρθρου 5 παρ. 3(α): «Από την περίοδο θήρας 2012–2013 και εντεύθεν απαγορεύεται: α) Η θήρα του είδους ασπρομέτωπη χήνα (*Anser albifrons*) στα ενδιαίτηματα του είδους

Νανόχηννα (Anser erythorus), δηλαδή στις ΖΕΠ των υγροτόπων Κερκίνης, Κορώνειας – Βόλβης, Δέλτα Νέστου, Λίμνης Ισμαρίδας, Λίμνης Βιστωνίδας – Πόρτο Λάγος και Δέλτα Έβρου. Η απαγόρευση επανεξετάζεται κάθε τρία χρόνια».

Ο πληθυσμός της Νανόχηννας που διαχειμάζει στην Ελλάδα, αριθμεί 50-70 άτομα, και λόγω της εξαιρετικής ομοιότητάς της με την Ασπρομέτωπη χήνα, ένα κοινό και θηρεύσιμο είδος στη χώρα μας, κινδυνεύει σημαντικά από την εκ λάθους θανάτωση/λαθροθηρία. Η ανανέωση της απαγόρευσης της θήρας της Ασπρομέτωπης χήνας στις ΖΕΠ όπου απαντά η Νανόχηννα, για τουλάχιστον πέντε κυνηγετικές περιόδους, σε συνδυασμό με την κατάλληλη φύλαξη αυτών, κρίνεται αναγκαία καθώς συμβάλει καθοριστικά στη διαφύλαξη του είδους.

Η Υπηρεσία σας, ως εταίρος στο Πρόγραμμα LIFE10 NAT/GR/000638 για την προστασία της Νανόχηννας, έχει ήδη υλοποιήσει καθοριστικά μέτρα για τη διατήρηση του είδους και ευελπιστούμε πως η ανανέωση της απαγόρευσης θα συνεχίσει να είναι ένα από αυτά.

Επιπλέον, κρίνουμε αναγκαία την επικαιροποίηση του καταλόγου των θηρεύσιμων ειδών με βάση τα πλέον σύγχρονα επιστημονικά δεδομένα. Κυρίως θα πρέπει να ληφθούν μέτρα ώστε να αποφευχθεί η υπερθήρευση και να ρυθμιστεί αναλόγως η θήρα ειδών, τα οποία παρουσιάζουν τάση μείωσης στον πληθυσμό τους. Συγκεκριμένα τα είδη Γκισάρι (*Aythya ferina*) και Τρυγόني (*Streptopelia turtur*) είναι πλέον απειλούμενα τόσο σε ευρωπαϊκό όσο και σε διεθνές επίπεδο, ενώ η Καλημάνα (*Vanellus vanellus*), η Κοκκινότσιχλα (*Turdus iliacus*) και η Πετροπέρδικα (*Alectoris graeca*) βρίσκονται σε δυσμενές καθεστώς διατήρησης⁴. Επίσης, τα αριθμητικά όρια θήρευσης κάθε είδους πουλιού που θέτει η Ρυθμιστική Απόφαση δεν βασίζονται σε επιστημονική τεκμηρίωση. Για παράδειγμα, για τα είδη του γένους *Anas* και *Anser* η Ρυθμιστική προβλέπει ίδιο όριο θήρευσης ενώ τα είδη στη χώρα μας παρουσιάζουν πολύ διαφορετικούς αριθμούς κάποιιοι από τους οποίους παρουσιάζουν και σημαντική μείωση (π.χ Ψαλίδα (*Anas acuta*)⁵. Συνοψίζοντας και με βάση την αρχή της πρόληψης προτείνεται η μείωση του επιτρεπόμενου αριθμητικού ορίου θήρευσης για τα υδρόβια είδη, μέχρις ότου σχετικά στοιχεία να είναι διαθέσιμα,

⁴ <http://www.iucnredlist.org/>

⁵ Χανδρινός Γ., Καζαντίδης Σ., Αλιβιζάτος Χ., Ακρωτίτης Τ. και Πορτόλου Δ. (2015). Μεσοχειμωνιάτικες Καταμετρήσεις Υδρόβιων Πουλιών στην Ελλάδα (1968-2006). Ανάλυση των πλυθησμών των Χηνόμορφών (*Anseriformes*) και της Φαλαρίδας (*Fulica atra*). Ελληνική Ορνιθολογική Εταιρεία – Ελληνικό Κέντρο Δακτυλίωσης Πουλιών. Αθήνα.

Αθήνα: Θεμιστοκλέους 80, 106 81, Τηλ./Φαξ: 2108228704, 2108227937 info@ornithologiki.gr
Θεσσαλονίκη: Κομνηνών 23, 546 24, Τηλ./Φαξ: 2310 244245, thess@ornithologiki.gr
Website: www.ornithologiki.gr

Σε αναμονή των ενεργειών σας, βρισκόμαστε στη διάθεσή σας για κάθε διευκρίνιση και περαιτέρω συνεργασία.

Με εκτίμηση

Κωνσταντίνα Ντεμίρη
Υπεύθυνη Θεμάτων Πολιτικής Περιβάλλοντος
Ελληνική Ορνιθολογική Εταιρεία

Η BirdLife International είναι μια διεθνής ένωση Μη Κυβερνητικών Περιβαλλοντικών Οργανώσεων με εταίρους σε πάνω από 100 χώρες, 40 από τις οποίες δραστηριοποιούνται στην Ευρώπη. Η Ελληνική Ορνιθολογική Εταιρεία είναι ο εταίρος της BirdLife International στην Ελλάδα. Σκοπός της Ορνιθολογικής είναι η μελέτη και η προστασία των άγριων πουλιών και των βιοτόπων τους.